

УДК

Пославська Л.І., аспірант

Тернопільський національний економічний університет

ВНУТРІШНЯ ЗВІТНІСТЬ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ

Метою складання внутрішньої звітності є задоволення інформаційних потреб внутрішніх користувачів-менеджерів різних рівнів управління для реалізації ними прогностичних, планових, контрольних і регулюючих функцій. При побудові системи внутрішньогосподарської звітності потрібно враховувати основні принципи формування інформації, до яких належать:

Адресність – внутрішня звітність призначається для конкретного керівника й інших зацікавлених осіб відповідно до ієрархії, але за умови дотримання ступеню конфіденційності, установленої в організації.

Оперативність - звітність повинна представлятися у терміни, коли вона є необхідною для прийняття ефективного рішення, щоб дозволяти робити вплив на динаміку результатів діяльності центру відповідальності. Інформація, отримана із запізненням малоприслабна для цілей управління. Адже навіть вичерпна інформація високої якості, подана із запізненням, втрачає своє прагматичне значення, оскільки управлінські дії уже здійснені і, як правило, їх не можна скоригувати з урахуванням такої інформації. Е.С. Хендріксен та М.Ф. Ван Бреда визначають як придатність інформації для прийняття рішень до того моменту, коли вона втратить властивість впливати на рішення користувачів. Своєчасність автори пов'язують з релевантністю, однак вказують, що своєчасність не гарантує релевантності, проте релевантність неможлива без своєчасності [4, с. 93].

Економічність - витрати на складання внутрішньої звітності не повинні перевищувати ефекту, одержаного від її використання (отриманої управлінської інформації).

Зрозумілість та достатність - інформація повинна надаватися в достатньому обсязі у зрозумілій та простій для сприйняття формі. Брак інформації та її низька якість значно погіршують можливості ефективного управління витратами і

результатами окремих процесів і операцій. У той же час звіт не повинен містити зайву, надлишкову інформацію, оскільки надмірна деталізація звітної інформації, її перевантаженість багатьма малоістотними показниками ускладнює розуміння звітності, веде до використання у керуванні не тієї інформації, що дозволила б знайти вірне рішення;

Доцільність – інформація, що узагальнюється у внутрішніх звітах, повинна відповідати меті, заради якої вона була підготовлена;

Порівнянність звітності повинна дозволяти розглядати облікову інформацію в динаміці, порівнянні з плановими показниками, розкривати її структуру, враховуючи результати минулої, теперішньої і майбутньої діяльності, забезпечувати можливість аналізу відповідно до конкретної ситуації та роботи різних центрів відповідальності. Е.С. Хендріксен та М.Ф. Ван-Бреда розкривають порівнянність як властивість інформації, що дозволяє користувачам встановлювати подібність і відмінності між двома рядами економічних явищ [4, с. 97].

Об'єктивність і точність – внутрішні звіти не повинні містити суб'єктивної думки й упереджених оцінок, ступінь погрішності у звітах не повинна заважати прийняттю обґрунтованих рішень. Інформація повинна привертати увагу керуючих до сфер потенційного ризику і об'єктивно оцінювати роботу менеджерів підприємства.

Таким чином, внутрішня звітність повинна давати можливість комплексно оцінювати роботу центру відповідальності як за звітний період так і у порівнянні з попереднім, стимулювати підвищення ефективності роботи центру відповідальності.

Список використаної літератури

1. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика / пер. с англ. – М.: «Финансы и статистика», 2002. – 952с.
2. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: Учебник для вузов. 2-е изд., доп. и пер. — М.: ИКФ Омега-Л; Высш. шк., 2002. — 528 с.
3. Хендріксен Э.С., Ван Бреда М.Ф. Теория бухгалтерского учета: Пер. с англ. / Под ред. Проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 576 с.